

شورای سیاستگذاری حوزه‌های علمیه خواهران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران

معاونت پژوهش

استان تهران شهر تهران مؤسسه آموزش عالی حوزوی امام حسن مجتبی علیه السلام

عنوان:

آسیب شناسی نقد از منظر قرآن کریم

استاد راهنما

محمدطاهر اخلاقی

نگارنده

معصومه برزیگر

سال تدوین

۱۴۰۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رشته‌های علمی به نخواستاران

تحمیدیه:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَنَا مِنَ
الْمُتَمَسِّكِينَ بِوَلَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَالأَئِمَّةِ الْمَعْصُومِينَ مِنْ وُلْدِهِ؛ ستایش خدای را که ما را بر این مقام
رهنمایی کرد که اگر هدایت و لطف الهی نبود، ما به خود به این مقام راه نمی‌یافتیم، ستایش
خدای را که ما را از متمسکین به ولایت علی بن ابی طالب علیه السلام و امامان معصوم علیهم
السلام از نسل ایشان قرار داد.

تقدیم:

اثر معنوی پژوهش حاضر، خاضعانه به آستان مولی و حجت خدا خاتم الاوصیاء، حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه و مقام معظم رهبری حفظ الله، تقدیم گشته و عرض می شود:

«يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَنَّا الضُّرَّ وَجِئْنَا بَبِضَاعَةٍ مُزْجَاةٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ»

تقدیر و تشکر:

بعد از حمد و ثنای الهی، از کلیه کسانی که در انجام این تحقیق به هر نوعی، اینجانب را یاری رسانیده و با حمایت‌های خود، بنده را همراهی کردند، صمیمانه تشکر کرده و برای ایشان آرزوی سلامتی و توفیقات روزافزون می‌نمایم.

فهرست منابع:

* قرآن کریم.

* نهج البلاغه.

الف) کتب فارسی

۱. آریان پور کاشانی، عباس و منوچهر، فرهنگ دوجلدی دانشگاهی، تهران: فرهنگ، ۱۳۶۹.
۲. افرام بستانی، فؤاد، فرهنگ ابجدی، ترجمه رضا مهیار، تهران: اسلامی، چاپ دوم، ۱۳۷۵.
۳. انوری، حسن، فرهنگ بزرگ سخن، تهران، انتشارات سخن، ۱۳۸۱ ش.
۴. بروجردی، محمدابراهیم، تفسیر جامع، چاپ: ۶، ایران - تهران: کتابخانه صدر، ۱۳۶۶ ه.ش.
۵. پاینده ابوالقاسم، نهج الفصاحه (مجموعه کلمات قصار حضرت رسول صلی الله علیه و آله)، چاپ: چهارم، تهران: دنیای دانش، ۱۳۸۲ ش.
۶. جوادی آملی، عبدالله، تسنیم تفسیر قرآن کریم، محققین: مصطفی مرادی، عباس رحیمیان محقق، حسین اشرفی، چاپ اول، قم: مرکز نشر اسراء، ۱۴۰۱.
۷. _____، روابط بین الملل در اسلام، چاپ چهارم، قم: اسراء، ۱۳۹۷.
۸. حسینی دشتی سید مصطفی، معارف و معاریف، تهران: آرایه، ۱۳۸۵.
۹. خمینی، روح الله، شرح چهل حدیث، تهران، مؤسسه تنظیم نشر و آثار امام خمینی، ۱۳۸۸.
۱۰. دهخدا علی اکبر، لغت نامه دهخدا، تهران: انتشارات سیروس، بی تا.
۱۱. راغب اصفهانی، حسین بن محمد، ترجمه و تحقیق مفردات الفاظ قرآن با تفسیر لغوی و ادبی قرآن، چاپ: ۱، ایران - تهران: مرتضوی، ۱۳۶۹ ه.ش.
۱۲. رضایی اصفهانی، محمدعلی، تفسیر قرآن مهر، چاپ: ۱، ایران - قم: پژوهشهای تفسیر و علوم قرآن، ۱۳۸۷ ه.ش.
۱۳. زمخشری محمود بن عمر، اساس البلاغه، بیروت: دارصادر، ۱۹۷۹ م.
۱۴. زین الدین بن علی العاملی (شهید ثانی)، منیه المريد، محقق: رضا مختاری، قم: مکتب الإعلام الإسلامی، ۱۴۰۹ ق.

۱۵. سیاح، احمد، فرهنگ دانشگاهی فارسی - عربی، تهران: فرحان، ۱۳۸۵.
۱۶. سید رضی؛ نهج البلاغه، ترجمه محمد دشتی، قم: مؤسسه فرهنگی تحقیقاتی امیرالمؤمنین، ۱۳۸۱.
۱۷. شاه عبدالعظیمی، حسین، تفسیر اثنی عشری، چاپ: ۱، ایران - تهران: میقات - ۱۳۶۳ ه.ش.
۱۸. شجاعی، محمد، فرد و خانواده متعالی در کلام امام رضا علیه السلام، بی جا، بی تا.
۱۹. طالقانی، محمود، پرتوی از قرآن، تهران: شرکت سهامی انتشار، ۱۳۶۶ ش.
۲۰. طباطبائی، سید محمدحسین، تفسیر المیزان، ترجمه: محمدباقر موسوی، ج ۱۸، چاپ پنجم، قم: اسلامی، ۱۳۷۴.
۲۱. طبرسی، فضل بن حسن، ترجمه تفسیر جوامع الجامع، چاپ: ۱، ایران - مشهد مقدس آستان قدس رضوی: بنیاد پژوهشهای اسلامی، ۱۳۷۵ ه.ش.
۲۲. _____، ترجمه تفسیر مجمع البیان، چاپ: ۱، ایران - تهران: فراهانی، بی تا.
۲۳. عمید حسن، فرهنگ عمید، چاپ دوم، تهران: امیرکبیر، ۱۳۸۶.
۲۴. قرائتی، محسن، تفسیر نور، ایران - تهران: مرکز فرهنگی درسهایی از قرآن، ۱۳۸۸ ه.ش.
۲۵. قرشی بنابی، علی اکبر، تفسیر احسن الحدیث، چاپ: ۲، ایران - تهران: بنیاد بعثت، مرکز چاپ و نشر، ۱۳۷۵ ه.ش.
۲۶. گروه واژه‌گزینی، فرهنگ واژه‌های مصوب فرهنگستان (دفتر سیزدهم)، چاپ دوم، تهران: فرهنگستان زبان فارسی، ۱۳۹۵.
۲۷. محمدی آشنانی علی، ابلیس دشمن قسم خورده، چاپ ششم، تهران: بوستان کتاب، ۱۳۹۴.
۲۸. مطهری، مرتضی، فرهنگ مطهر، محقق: محمد علی زکریایی، تهران: آذریون، ۱۳۷۸.
۲۹. معین، محمد، فرهنگ فارسی معین، تهران: امیرکبیر، ۱۳۸۶.
۳۰. مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، چاپ ۱۰، تهران: دار الکتب الإسلامیة، ۱۳۷۱ ه.ش.

۳۱. _____ ، پیام امام امیرالمومنین (ع)، ج ۱۵، تهران: موسسه علی بن ابی طالب علیه السلام، ۱۳۸۶.
۳۲. هاشمی رفسنجانی، اکبر، تفسیر راهنما: روشی نو در ارائه مفاهیم موضوعات قرآن، ۲۱ جلد، چاپ: ۱، قم: بوستان کتاب (انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم) - ایران - قم، ۱۳۸۶ ه.ش.

ب) کتب عربی

۳۳. ابن أبی زینب محمد بن ابراهیم، الغیبه للنعمانی، مصحح: علی اکبر غفاری، تهران: نشر صدوق، ۱۳۹۷ ق.
۳۴. ابن بابویه (شیخ صدوق محمد بن علی، امالی، چاپ ششم، تهران: کتابچی، ۱۳۷۶.
۳۵. _____ ، عیون اخبار الرضا علیه السلام، محقق: مهدی لاجوردی، تهران: جهان، ۱۳۷۸ ق.
۳۶. ابن شعبه حرانی حسن بن علی، تحف العقول عن آل الرسول صلی الله علیه و آله، مصحح: علی اکبر غفاری، قم: جامعه مدرسین، ۱۳۶۳.
۳۷. ابن منظور، محمد بن مکرم، لسان العرب، محقق: جمال الدین میردامادی، چاپ سوم، بیروت: دار صادر، ۱۴۱۴ ق.
۳۸. احمد بن فارس، معجم مقاییس اللغة، محقق: عبدالسلام محمد هارون، ج ۵، قم: مکتب الاعلام الاسلامی، ۱۴۰۴ ق.
۳۹. تمیمی آمدی عبد الواحد بن محمد، تصنیف غرر الحکم و درر الکلم، مصطفی درایتی، قم: دفتر تبلیغات، ۱۳۶۶ ش.
۴۰. _____ ، غرر الحکم و درر الکلم - قم، چاپ: دوم، ۱۴۱۰ ق.
۴۱. حر عاملی محمد بن حسن، وسائل الشیعه، محقق: موسسه آل البيت علیهم السلام، ج ۲۷، قم: موسسه آل البيت علیهم السلام، ۱۴۰۹ ق.
۴۲. زمخشری، محمود بن عمر، اساس البلاغه، بیروت: دارصادر، ۱۹۷۹ م،

٤٣. سيوطي، عبدالرحمن بن ابى بكر، الدر المنثور فى التفسير بالماثور، قم: كتابخانه عمومى حضرت آيت الله العظمى مرعشى نجفى (ره)، ١٤٠٤ هـ.ق.
٤٤. شهرستانى، محمد بن عبدالكريم، تفسير الشهرستانى المسمى مفاتيح الأسرار و مصابيح الأبرار، چاپ: ١، ايران - تهران: مركز البحوث و الدراسات للتراث المخطوط، ١٣٨٧ هـ.ش.
٤٥. شيخ حر عاملى، محمد بن حسن، وسائل الشيعة - قم، چاپ: اول، قم، بى جا، ١٤٠٩ ق.
٤٦. طبرسى، احمد بن على، الإحتجاج على أهل اللجاج، مشهد: مرتضى، ١٤٠٣ ق.
٤٧. طبرسى، على بن حسن، مشكاة الأنوار فى غرر الأخبار، چاپ دوم، نجف: المكتبة الحيدريه، ١٣٨٥ ق.
٤٨. طريحي، فخرالدين بن محمد، مجمع البحرين، محقق: احمد حسيني اشكوري، چاپ سوم، تهران: مرتضوى، ١٣٧٥.
٤٩. طوسى، محمد بن الحسن، الأمالى (للطوسى)، محقق: مؤسسه البعثه، قم: دار الثقافه، ١٤١٤ ق، النص.
٥٠. طيب، سيد عبدالحسين، اطيب البيان فى تفسير القرآن، چاپ دوم، تهران: اسلام، ١٣٧٨.
٥١. العاملى (شهيد ثانى)، زين الدين بن على، منية المريد، محقق: رضا مختارى، قم: مكتب الإعلام الإسلامى، ١٤٠٩ ق.
٥٢. العروسى الحويزى، عبد على بن جمعه، تفسير نور الثقلين - قم، چاپ: چهارم، ١٤١٥ ق.
٥٣. على بن ابراهيم قمى، تفسير القمى، مصحح: موسوى جزائرى، طيب، قم: دار الكتاب، چاپ سوم، ١٤٠٤ ق.
٥٤. فراهيدى، خليل بن احمد، العين، قم: اسوه، ١٤١٤ ق.
٥٥. فيض كاشانى، محمد بن شاه مرتضى، تفسير الصافى، مصحح: حسين اعلمى، چاپ ٢، تهران: مكتبة الصدر، ١٤١٥ هـ.ق،
٥٦. فيومى، أحمد بن محمد، مصباح المنير المصباح المنير فى غريب الشرح الكبير، چاپ دوم، قم: موسسه دار الهجرة، ١٤١٤ ق.
٥٧. لىثى واسطى، على بن محمد، عيون الحكم و المواعظ (للىثى)، حسين حسنى بيرجندى، قم: دار الحديث، ١٣٧٦ ش.

۵۸. مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، بحار الأنوار، چاپ: دوم، بیروت، بی‌جا، ۱۴۰۳ ق.
۵۹. مغنیه محمدجواد، التفسیر الکاشف، قم: دار الکتاب الإسلامی، ۱۴۲۴ ه.ق.
۶۰. نوری، حسین بن محمد تقی، مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل، مصحح: مؤسسه آل البيت عليهم السلام، قم: مؤسسه آل البيت عليهم السلام، ۱۴۰۸ ق.

ج) مقالات

۶۱. معین الاسلام، مریم «چشم‌اندازی به برخی از آسیب‌های تربیتی مهدویت»، فصلنامه انتظار، سال چهارم، شماره ۱۱ و ۱۲، ۱۳۸۳.

د) سایت‌ها

۶۲. خامنه‌ای سید علی بیانات در دیدار دانشجویان و جوانان استان قم ۱۳۸۹ / ۰۸ / ۰۴، <https://farsi.khamenei.ir>.
۶۳. <http://javadi.esra.ir/fa/w/۱۳۹۵/۸/۹>.
۶۴. بیانات مقام معظم رهبری در دیدار دانشجویان و جوانان استان قم ۱۳۸۹ / ۰۸ / ۰۴، <https://farsi.khamenei.ir>.
۶۵. نرم افزارهای جامع التفاسیر و جامع الاحادیث نور.